

VOCABULARI PARLAMENTARI PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Abstenció: Opció de vot que significa no pronunciar-se ni a favor ni en contra d'una proposta.

Administració parlamentària: Conjunt de funcionaris que, sota la direcció del secretari o secretària general, cobreixen les necessitats de suport a l'activitat parlamentària.

Assistència a sessions: Els diputats tenen el dret d'assistir a totes les sessions del Parlament i el deure d'assistir als debats i a les votacions del Ple i de les comissions de què són membres.

Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya: Publicació periòdica que recull totes les iniciatives que entren al Parlament o que el Parlament aprova.

Cambra (legislativa o parlamentària): Parlament. En el cas dels parlaments que s'estructuren en dues assemblees, com és el cas del parlament espanyol, integrat pel Congrés dels Diputats i el Senat, cadascuna de les dues assemblees és una cambra.

Cap de l'oposició: Representant dels grups parlamentaris i dels diputats que s'oposen a la política del Govern.

Circumscripció electoral: Divisió territorial a la qual correspon d'elegir un determinat nombre de diputats. Actualment les circumscripcions electorals per a l'elecció del Parlament es corresponen amb les províncies: Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.

Comissió: Grup de treball de diputats especialitzat en una matèria que s'encarrega de debatre els projectes i les proposicions de llei abans que es debatin en el Ple i que pot adoptar resolucions.

Comissió de Peticions: Espai de participació ciutadana per mitjà del qual es poden fer arribar al Parlament, de manera privada o pública, peticions electròniques, a les quals es poden adherir altres persones, la qual cosa genera un entorn de participació.

Competències: Conjunt de funcions públiques sobre unes matèries determinades que té atribuïdes una administració pública o un òrgan administratiu.

Consell de Garanties Estatutàries: Institució de la Generalitat que vetlla per l'adequació de les lleis a l'Estatut d'autonomia i a la Constitució espanyola.

Conseller o consellera: Membre del Govern que dirigeix un departament de la Generalitat.

Departament de la Generalitat: Unitat en què s'organitza l'Administració de la Generalitat. S'encarrega de gestionar les matèries d'un àmbit determinat.

VOCABULARI PARLAMENTARI PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Diputació Permanent: Òrgan que substitueix en les seves funcions el Ple del Parlament quan aquest no es pot reunir perquè està dissolt o durant el temps comprès entre dos períodes de sessions. La integren vint-i-tres diputats, designats pels grups parlamentaris en proporció al nombre de membres de cada grup. La presideix el president o presidenta del Parlament.

Diputat o diputada: Membre del Parlament elegit pels ciutadans perquè els representi durant una legislatura.

Dissolució: Procediment per mitjà del qual es posa fi a una legislatura, la qual té una durada formal de quatre anys des de la data de les eleccions. El president o presidenta de la Generalitat també pot dissoldre el Parlament d'una legislatura abans que aquesta s'esgoti i convocar noves eleccions.

Escó 136: Espai de participació ciutadana en què es poden fer aportacions, comentaris o suggeriments sobre els projectes i les proposicions de llei que s'estan tramitant.

Esmena: Proposta de modificació, de supressió o d'addició que poden fer els diputats i els grups parlamentaris respecte a un projecte o una proposició de llei o respecte a les altres iniciatives que es debaten en el Parlament.

Esmena a la totalitat: Proposta de rebuig total presentada per un grup parlamentari amb relació a un projecte o una proposició de llei. Pot ésser de retorn del projecte al Govern o de retorn de la proposició als qui l'han presentada, o pot contenir un text alternatiu. En aquest darrer cas, si s'aprova, el text alternatiu es tramita com a proposició de llei.

Estatut d'autonomia de Catalunya: Norma institucional bàsica de Catalunya, desenvolupada d'acord amb el que estableix el títol vuitè de la Constitució espanyola. Té rang de llei orgànica.

Govern: Òrgan de la Generalitat que exerceix la funció executiva d'acord amb l'Estatut i les lleis. Això vol dir que *executa*, és a dir, *aplica* les lleis que aprova el Parlament. És integrat pel president o presidenta de la Generalitat i els consellers.

Grup parlamentari: Formació permanent en què s'agrupen al Parlament els diputats d'un mateix partit polític o coalició electoral. Té la funció de convertir el programa polític d'aquests en iniciatives parlamentàries i en programa de govern. Cada grup té un portaveu que el representa.

Iniciativa legislativa popular: Iniciativa legislativa que poden exercir davant el Parlament les persones que tenen la condició política de catalans, són majors d'edat, estan inscrites en el cens electoral i no estan privades dels drets polítics. Es requereix que tingui el suport d'un mínim de 50.000 signatures.

VOCABULARI PARLAMENTARI PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Interpel·lació: Mecanisme parlamentari de control de les actuacions del Govern per mitjà del qual els diputats o els grups parlamentaris requereixen al Govern que doni explicacions sobre els motius o els propòsits d'actuació en qüestions de política general. Es tramita en el Ple i pot donar lloc a una moció, en la qual el Parlament expressa la seva posició.

Junta de Portaveus: Òrgan del Parlament constituït per un representant de cada grup parlamentari, el president o presidenta del Parlament, un dels secretaris de la Mesa i el secretari o secretària general del Parlament o el lletrat o lletrada en qui delegui. S'ha de reunir com a mínim cada quinze dies. Decideix l'ordre del dia del Ple i col·labora en l'organització dels debats i en l'assignació a les comissions de les qüestions que han d'estudiar i debatre.

Legislatura: Període durant el qual un parlament exerceix els seus poders. S'inicia amb l'elecció dels membres del Parlament i acaba amb la dissolució, abans d'unes noves eleccions. La legislatura en el Parlament de Catalunya dura quatre anys a comptar de la data de les eleccions.

Majoria absoluta: Majoria que s'obté quan el nombre de vots supera el nombre corresponent a la meitat més un del nombre total de diputats.

Per exemple, la majoria absoluta del Parlament de Catalunya, que té 135 diputats, és 68. $135 \text{ dividit entre } 2 \text{ és } 67,5$.

$67,5 + 1 = 68,5 = 68$ (els decimals no es tenen en compte).

Majoria parlamentària: Grup parlamentari o conjunt de grups els vots dels quals sumen més que els vots dels altres grups, cosa que els permet d'impulsar un programa de govern.

Mesa del Parlament: Òrgan que dirigeix el Parlament. És integrat pel president o presidenta del Parlament, dos vicepresidents i quatre secretaris. Tots ells són diputats i han estat elegits en la sessió constitutiva, que és la primera sessió del Ple que es fa després de les eleccions.

Moció: Iniciativa presentada per un grup parlamentari perquè el Parlament manifesti la seva posició sobre alguna qüestió debatuda en la substanciació d'una interpel·lació anterior. Una vegada admesa a tràmit per la Mesa, s'inclou en l'ordre del dia de la sessió plenària següent a la de la interpel·lació.

Moció de censura: Mecanisme parlamentari d'exigència de responsabilitat política al Govern que, si reïx, implica el nomenament d'un nou president o presidenta de la Generalitat. Han de presentar-la com a mínim una desena part dels diputats.

Oposició: Grups parlamentaris que no tenen la majoria parlamentària, per la qual cosa és més difícil que la seva voluntat sigui la que adopti tot el Parlament. Aquests grups parlamentaris no formen part del Govern.

VOCABULARI PARLAMENTARI PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Partit polític: Agrupació de persones que proposen un model de societat i comparteixen majoritàriament unes mateixes idees. Es poden presentar a les eleccions perquè els ciutadans els votin, amb l'objectiu de poder dur a terme el seu programa de govern com a representants del poble.

Ple del Parlament: Òrgan suprem del Parlament, integrat per tots els diputats.

Ponència: Òrgan parlamentari format per un grup reduït de diputats o, a vegades, per un sol diputat o diputada. La ponència s'encarrega d'elaborar un informe sobre un projecte o una proposició de llei.

Portaveu: Diputat o diputada nomenat per cada grup parlamentari que s'encarrega de difondre la informació, l'opinió o la posició del grup. En les votacions, els portaveus fan un senyal als altres diputats del seu grup per a indicar-los quin ha d'ésser el sentit del vot.

President o presidenta de la Generalitat: Cap del Govern de Catalunya. L'elegeixen els diputats del Parlament en la sessió d'investidura.

Projecte de llei: Text que conté prescripcions normatives presentat pel Govern al Parlament perquè sigui tramitat i aprovat com a llei.

Proposició de llei: Text que conté prescripcions normatives presentat al Parlament per diputats o grups parlamentaris, per òrgans supramunicipals o pels ciutadans per mitjà d'una iniciativa legislativa popular perquè sigui tramitat i aprovat com a llei.

Proposta de resolució: Procediment més usual per a adoptar una resolució del Parlament. Es tramita i es clou normalment en la comissió permanent legislativa que correspongui per la matèria o en el Ple.

Síndic de Greuges: Institució unipersonal de la Generalitat que té la missió de defensar els drets fonamentals i les llibertats públiques dels ciutadans. Amb aquesta finalitat, supervisa les activitats de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals, dins l'àmbit de l'autonomia de Catalunya. El síndic o síndica de greuges és elegit pel Parlament, al qual presenta anualment un informe sobre les seves activitats, que es debat en una sessió específica.

Sindicatura de Comptes: Institució de la Generalitat, integrada per set membres elegits pel Parlament, la funció de la qual és fiscalitzar la gestió econòmica, financera i comptable del sector públic de Catalunya. Els seus informes són debatuts i aprovats pel Parlament.

Sistema electoral proporcional: Sistema segons el qual els escons del Parlament es reparteixen entre les llistes electorals en proporció als vots que ha obtingut cadascuna.

VOCABULARI PARLAMENTARI PER A SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Votació: Acte que permet manifestar la voluntat individual davant de qualsevol proposta.

Al Parlament de Catalunya, els diputats poden votar de diferents maneres. La votació pot ser ordinària, per assentiment, per crida o secreta.

Votació ordinària: Votació en què els diputats premen un botó des del seu escó indicant si voten "sí" o "no" o si s'abstenen.

Votació per assentiment: Votació en què cap membre del Ple no s'oposa a la proposta que fa la presidència.

Votació pública per crida: Votació en què cada diputat o diputada, després de ser anomenat, diu en veu alta "sí", "no" o "abstenció".

Votació secreta: Votació en què els diputats fiquen en una urna una papereta amb "sí", "no" o "abstenció", o amb el nom de la persona que es vol elegir, o bé una bola, que pot ser blanca o negra, per a qualificar conductes personals.